

SKRANDŽIO PLOVIMAS PRO ZONDĄ

Gydymo metodas	Skrandžio plovimas pro zondą
Metodika	Įkišus storą (suaugusiems pacientams – 36–40 Fr arba 12–13,3 mm, vaikams – 16–18 Fr arba 7,8–9,3 mm) zondą, suteptą riebaliniais tepalais, skrandžio turinys iš pradžių išsiurbiamas ir siunčiamas toksikologiniams tyrimams, po to suaugusiųjų skrandis daug kartų plaunamas nedideliais kiekiais šilto vandens arba izotoninio natrio chlorido tirpalo (ne daugiau kaip 200–300 ml), o vaikų – būtinai izotoniniu natrio chlorido tirpalu (ne daugiau kaip 4 ml/kg). Skrandį galima plauti sėdinčiam arba ant kairiojo šono gulinčiam pacientui, kurio galva turėtų būti nuleista žemyn 15–20° kampu. Jeigu pacientas yra nesąmoningas, jį reikia intubuoti prieš plaunant skrandį ir pripūsti intubacinio vamzdelio manžetę. Plaunama, kol iš skrandžio išsiurbiamas švarus vanduo, todėl pats plovimas gali trukti iki 1 val. ar net ilgiau
Indikacijos	<ul style="list-style-type: none"> • Rekomenduojama skrandį plauti per pirmąsias 60 min. po apsinuodijimo gyvybei pavojingu nuodų kiekiu <p>Net ir išplovus skrandį pirmąją valandą po apsinuodijimo, dažniausiai išplaunama ne daugiau kaip pusė išgerto nuodų kiekio. Tačiau ir po 2–3 parų apsinuodijusių pacientų žarnyne galima rasti nuodingųjų medžiagų, ypač tablečių ar grybų gabaliukų, kartais galinčių išlikti net ir skrandžio gleivinės raukšlėse. Todėl sunkių intoksikacijų atvejais, taip pat apsinuodijus medžiagomis, slopinančiomis virškinamojo kanalo motoriką (pvz., fenobarbitaliu), sukeliančiomis prievartčio spazmą (pvz., aspirinu) ar sudarančiomis adherentines mases (geležies preparatais, karbamazepinu ir kt.), skrandį galima ir reikia plauti ir vėlesniu laikotarpiu (iki 8 val. ir vėliau), kartais – ir kartotinai</p>
Kontraindikacijos	<ul style="list-style-type: none"> • Sąmonės sutrikimai arba jeigu nėra apsauginių kvėpavimo takų refleksų, o pacientas neintubuotas • Apsinuodijimai stipriai veikiančiomis korozinėmis medžiagomis (dėl stemplės perforacijos pavojaus) • Apsinuodijimai lakiosiomis ar putojančiomis medžiagomis • Stemplės ar skrandžio pakitimai, didinantys perforacijos ar kraujavimo pavojų • Paciento nesutikimas arba nesugebėjimas bendradarbiauti su medikais <p>Nors kontraindikacijų pateikiama nemažai, apsinuodijus gyvybei pavojingu nuodų kiekiu, beveik visos jos yra reliatyvios. Tikrai apsinuodijimas koncentruotais šarmais ir paciento nesutikimas nekelia abejonių, jog tai yra kontraindikacijos, o kitais atvejais sprendimas plauti skrandį turi būti priimamas individualiai (jeigu neabejotinai reikia, laikantis visų saugumo priemonių bei būtinai dalyvaujant prityrusiam gydytojui, galima zonuoti ir išplauti skrandį). Nemažai kontraindikacijų išnyksta, pacientą intubavus</p>
Komplikacijos	<ul style="list-style-type: none"> • Vėmimas ir aspiracija • Laringospazmas • Hipoksija ir hiperkapnija • Mechaninis viršutinės virškinamojo kanalo dalies gleivinių pažeidimas • Nuodų patekimas į žarnyną (dažniausiai kai plauti vartojami per didelį skysčių kiekius) • Skysčių ir elektrolitų pusiausvyros sutrikimai ir kt.
Pastabos	Gali tekti taikyti papildomas priemones komplikacijoms išvengti, kad skrandžio plovimas būtų saugi procedūra, pvz., apsinuodijus širdį veikiančiais glikozidais ar beta adrenoreceptorių blokatoriais, norint išvengti <i>n. vagus</i> dirginimo, reikia sušvirškinti atropino, jeigu ryškus skausmo sindromas, skirti pakankamai analgetikų ir kt.